

fuzinar

Leto XXXVI

Ravne na Koroškem, december 1999

št. 12

NOVEMBER V ZNAMENJU ENERGETIKINIH USPEHOV: otvoritev kogeneracije, podelitev certifikata ISO 14001

Dr. Matic Tasič, predsednik uprave Slovenskih železarn, Mojca Kert Kos, direktorica Energetike Ravne, in mag. Harald Himmler, prokurist podjetja Eta Energieservice, so odprli kogeneracijski postroj s tremi plinskimi moduli, ki bodo letno proizvedli 34,5 GWh električne energije za porabo v Energetiki oziroma železarni in za oddajo presežkov v javno omrežje ter 33,7 GWh toplotne energije za ogrevanje železarne in mesta.

Model upravljanja kakovosti skladno s smernicami standarda ISO 9000 je že uveljavljen v slovenski podjetniški praksi kot samoumevno orodje poslovanja. Med 600 slovenskimi podjetji je tudi Energetika Ravne, ki je certifikat kakovosti ISO 9001 dobila lansko jesen.

Uveljavljanje smernic standarda ISO 14001 postaja logično nadaljevanje, ki vključuje okoljevarstveno politiko in upravljanje

z varovanjem okolja kot pomemben element tržne konkurenčnosti.

Upoštevanje okoljevarstvenih zahtev postaja sestavni del poslovanja podjetja, poslovnih načrtov, naložb in razmišljanj zaposlenih. Dognan sistem upravljanja z okoljem lahko bistveno zmanjša vpliv, ki ga ima podjetje na okolje, izboljša njegovo učinkovitost in omogoča natančno opredelitev možnosti, ki jih ima podjetje za

zmanjšanje stroškov in povečanje ugleda v javnosti.

Tudi odločitev Energetike Ravne za naložbo v kogeneracijo sledi opisanim trendom. Koristi, ki jih le-ta prinaša, so tudi za državo zelo pomembne: s soproizvodnjo toplotne in električne energije se v primerjavi s termoelektromami poraba goriva zniža za približno tretjino, emisija ogljikovega dioksida za več kot polovico, celoten izkoristek energije pa je dvakrat večji ...

Državni sekretar v ministrstvu za okolje in prostor mag. Radovan Tavzes je direktorici Mojci Kert Kos izročil certifikat ISO 14001 za sistem ravnanja z okoljem.

Obe fotografiji je posnel Tomo Jeseničnik.

V Energetiki Ravne pojmujejo sistem ravnanja z okoljem kot sestavni del celovitega vodenja podjetja, zato odločitev za pridobitev potrčila o okoljskem upravljanju po standardu ISO 14001 ne preseneča.

Ta okoljski standard se osredotoča namreč na ravnanje podjetij z energetskimi viri, vodnimi viri, hrupom, emisijami nevarnih snovi, odpadki, nevarnimi snovmi, skratka z vsem, kar je povezano z okoljem. Je zelo pomemben za lepšo in čisto okolje, je pa tudi pot k večji poslovni uspešnosti.

Energetika Ravne se tako pridružuje podjetjem, ki se lahko pohvalijo z leta 1996 sprejetim in mednarodno prizanim ekološkim certifikatom: na svetu jih je že skoraj 12.000, v Sloveniji pa le 20, medtem ko je 10 podjetij v postopku za njegovo pridobitev.

Podelitev certifikata pa ni sklepno dejanje skrbi za okolje in zdravje. Vzdrževanje sistema zahteva kontinuirano delo in izjave v okoljski politiki zavezujejo k njegovemu nenehnemu izboljševanju. Uspešno opravljena kontrolna presoja vsakih 6 mesecev pa je pogoj za podaljšanje veljavnosti certifikata.

Energetika Ravne je prvo podjetje v sistemu Slovenske železame, ki je

pridobilo certifikat skladnosti s standardom ISO 14001, prav tako pa je prvo med njegovimi energetskimi podjetji, ki je uvedlo kogeneracijo.

Energetika Ravne se je torej pridružila tistim slovenskim podjetjem, ki že imajo obrate za soproizvodnjo toplotne in električne energije. Danes pri nas deluje okrog 30 kogeneracijskih postrojev oziroma okoli 40 kogeneracijskih naprav. V njih resda proizvedemo le nekaj več kot 7 odstotkov vse električne energije, a Resolucija o strategiji rabe in oskrbe Slovenije z energijo predvideva podvojitev proizvodnje električne energije pri t.i. kvalificiranih proizvajalcih, pri čemer bi k temu največ prispevala kogeneracija.

Tudi nedavno sprejet Energetski zakon, iz katerega je razvidna energetska strategija v naši državi, daje izrabi obnovljivih virov energije in tudi večji širitvi kogeneracije še močnejši poudarek.

V Energetiki Ravne se novih nalog in izzivov ne bojijo, odločno delajo prve korake na poti obvladovanja kakovosti in – postopno, a vztrajno izgrajujejo model poslovne odličnosti.

NA KRATKO O SLOVESNOSTI

Bila je 25. novembra, nanjo pa so povabili poslovne partnerje in sodelavce iz podjetja.

Direktorica **Mojca Kert Kos** je predstavila največjo naložbo v podjetju v zadnjih letih in njegovo okoljsko politiko. Dejala je, da v Energetiki dajejo prednost projektom, ki zagotavljajo ekološko čisto tehnologijo. Sem sodi tudi odločitev za soproizvodnjo električne in toplotne energije, ki velja za posel prihodnosti. "Pridobitev certifikata ISO 14001 je dokaz, da razumemo, sprejemamo in izpolnjujemo najvišje zahteve okoljskega standarda. O skrbi za okolje ne razmišljamo kot o dodatnem strošku, temveč kot o dolgoročni naložbi, ki zagotavlja tudi pozitivne ekonomske učinke," je sklenila.

Državni sekretar **mag. Radovan Tavzes** je menil, da je pri spodbujanju t. i. zelenih navad vsakega posameznika odločilna država, ki mora podpirati možnost izbire. Pomembno je tudi uvajanje prostovoljnih aktivnosti (npr. po smernicah ekološkega standarda), kar pa ne izključuje nadzora nad izvajanjem predpisanih norm.

Predsednik nadzornega sveta Slovenskih železarn **Edvard Svetlik** je med drugim poudaril, da investicije (letos na Ravnah v skupni višini 30 mio DEM) odražajo vero v prihodnost Slovenskih železarn, ki so že na 4. mestu med slovenskimi izvozniki.

Spregovorila sta tudi **mag. Harald Himmler** iz Ete Energieservice, ki je lastnik postrojenja (Energetika ga ima namreč v najemu za daljše obdobje), ter **dr. Manfred Mikolasek** iz podjetja Jenbacher Energie, ki je napravo dobavilo. Predstavila sta svoji podjetji, ki imata sedež v Avstriji; med množico imen, ki bi si zaradi dobrega sodelovanja in dela na projektu zaslužila omembo, pa, ker bi jih bilo preveč, izpostavila le **dr. Janeza Bratino** in direktorico **Mojco Kert Kos**.

Za glasbeno popestritev prireditve je poskrbel pevec **Milan Kamnik**, sledil je ogled kogeneracijskega postroja in prijateljsko druženje.

A. Č.

MINISTRICA PETRINOVA NA RAVNAH

Pozitivna ocena za sanacijo; za zaostajanje za cilji krive finančne obremenitve

Na povabilo sindikata SKEI in vodstva železarskih podjetij je 5. novembra ravske družbe koncerna Slovenske železarne obiskala ministrica za gospodarske dejavnosti dr. Tea Petrin s sodelavci. Najprej so si gostje ogledali proizvodnjo (Jeklaro 2, EPŽ in Ebnerjevo peč v Metalu, obrata stiskalnic in valjev v STO ter Nože), popeljali so s tudi z valukom, sledili so pogovori.

O organizaciji SKEI, njenih načinih vključevanja v sanacijo ravske železarske družbe so spregovorili Albert Vodovnik, Janez Klančnik in Dušan Posedi iz republiškega oziroma podružničnega vodstva. Predsednik uprave SŽ je predstavil sanacijo in privatizacijo SŽ, o trenutnih razmerah in viziji razvoja ravske železarske družbe so govorili njihovi direktorji, ravnska županja pa je opozorila na težave, ki jih sanacija železarne povzroča v lokalni skupnosti.

Ob koncu obiska je bila kratka novinarska konferenca, na kateri so glavni akterji pogovorov dali izjave za javnost.

Albert Vodovnik, predsednik SKEI Slovenije, je opozoril, da se je v metalurgiji in livarstvu od 1989. leta število delovnih mest izjemno zmanjšalo, z njimi pa je izginilo tudi mnogo znanja. Čeprav so mnogi napovedovali pokop težke industrije (in z njo tudi metalurgije), se je ta na Ravnah delno ohranila in daje upanje na ponoven zagon. V sindikatu so prepričani, da je treba znanje ohranjati in poglobljati, zato ustanovljajo fond za štipendiranje dijakov in študentov. Zavzemajo se tudi za dobro sodelovanje managementa v tovarnah, njihovih lastnikov, lokalne skupnosti in sindikatov.

Ministrica dr. Tea Petrin je med drugim izjavila: "Sestanek je pokazal tudi na velike uspehe pri sanaciji sistema. Izrečene so bile tudi pobude, ki kažejo, da

tukajšnji ljudje s svojim znanjem, hotenjem in podjetniško iniciativo želijo to regijo razvijati, njena bodočnost pa bo temeljila na novih delovnih mestih. Zato smo že danes podprli pobude: za ustanovitev tehnološkega centra, za ustanovitev fonda za štipendiranje tehničnih poklicev, ideje o partnerskem sodelovanju med državo, managementom, lokalno skupnostjo in sindikati, ideje o tem, da se lokalna skupnost aktivneje vključi v razvijanje tega okolja – tudi v povezavi z železarskimi družbami – (razpoložljive kapacitete se lahko namenijo za nadaljnji podjetniški razvoj), pripravljamo pa še programe za reševanje socialnih in ekoloških problemov, ki so se pojavili med prestrukturiranjem.

Če strnem, z Raven bomo odšli s pozitivnim občutkom."

Predsednik uprave SŽ dr. Matic Tasič je opozoril na adute železarjev: znanje, ljudje, uspešno zastavljen koncept prestrukturiranja in privatizacije SŽ (podpirata ga vlada in parlament), ki daje dobre rezultate, čeprav je ta čas najhujša kriza v svetovnem jeklarstvu.

"Prepričan sem, da bomo tako zastavljen koncept uspešno zaključili, tako kot je predvideno v sanacijskem programu," je sklenil svojo izjavo.

Državni sekretar dr. Boris Šuštar je povedal, da so skupaj z vodstvi podjetij in s sindikatom pregledali izvajanje sanacijskega programa ter ugotovili, da je treba intenzivirati napore za doseganje sanacijskih ciljev. Govorili so tudi o privatizaciji, ki naj ohrani proizvodnjo na lokaciji, in o obveznicah. Strinjali so se, da bodo vsi akterji sanacije iskali takšne rešitve, ki bodo ugodne za lokalno skupnost kot tudi za železarje.

Županja občine Ravne na Koroškem Ivana Klančnik je ocenila, da je bil to prvi tovrstni sestanek, na katerega je bil povabljen tudi predstavnik lokalne skupnosti; tako je lahko predstavila posledice devetletne sanacije v železarni, ki se odražajo tudi v občini. S skupnimi močmi pa bo lažje izpeljati tudi širitev obrtne cone ter reševanje stanovanjskih in socialnih vprašanj.

Na vprašanja novinarjev je dr. Tasič pojasnil, da je model za privatizacijo STO še v pripravi; da bo privatizacija jedra sistema tekla v smeri iskanja strateških (domaćih ali tujih) partnerjev, ki naj bi "prinesli" trg, proizvodni program ali denar za investicije v opremo. Enotnega modela pa ne bo.

Od leve: državni sekretar dr. Boris Šuštar, županja Občine Ravne na Koroškem Ivana Klančnik, ministrica za gospodarske dejavnosti dr. Tea Petrin in predsednik uprave Slovenskih železarn dr. Matic Tasič.

Vodovnik je dodal, da so sindikalisti vodstvo koncerna opozorili, naj ob tem ne prelomi reprodukcijiskih verig med družbami.

Na vprašanje, kako ocenjuje uspešnost sanacije, je Petrinova odgovorila: "Doseženi so bili pozitivni rezultati, vendar ne v celoti, kot je bilo pričakovano. Vendar pa so finančne obremenitve

tega sistema tako velike, da kljub naporom (reorganizacije, povečana produktivnost, novi trgi) poslovanje ni prineslo vseh predvidenih rezultatov."

Dr. Tasič je menil, da odmik od programa ni zaskrbljujoč, saj na rezultate vpliva revalorizacijski izid, ki ga v planih niso predvideli.

A. Č.

GRADBENA DELA ZA KOVAŠKO STISKALNICO V TEKU

Lanskega 18. decembra je bila med Metalom in STO podpisana pogodba o izdelavi in dobavi t. i. kovaške stiskalnice.

Kot je povedal univ. dipl. inž. Vladimir Macur, vodja projekta Posodobitev Težke kovačnice s stiskalnico 25/30 MN in z manipulatorjem, so 26. 11. 1999 pridobili gradbeno dovoljenje in takrat so se tudi začela gradbena dela. Izvaja jih Kograd IGEM. Projektantka gradbenih del je univ. dipl. inž. Milena Benko iz podjetja Extra, d. o. o., skupaj s sodelavci pa je izdelala tudi projekt zaščite gradbene jame.

Dolžina izkopa je 30 m, širina 20, globina pa 6 m. (Celotna investicija poteka na površini 2000 m².)

Gradbena jama je bila zaščitenjena po metodi injektiranja. Varovanje preprečuje zdrs manipulatorja, ki streže kovaški stiskalnici v bližini, varuje stebre žerjavne

proge in preprečuje prelom tal ter vdor podtalnice. Okoli jame je bilo postavljenih okoli 600 betonskih pilotov v skupni dolžini 4218 m. Tudi pod gradbiščem so 3-metrski slopi, ki preprečujejo lom tal.

Kljub zamudam pri pridobivanju gradbenega dovoljenja pa po Macurjevih besedah projekt teče normalno; v začetku maja 2000 je predvidena poskusna proizvodnja stiskalnice in avgusta oziroma septembra njen končni prevzem.

A. Č.

Gradbena jama konec novembra

Novinarska konferenca po seji nadzornega sveta Slovenskih železarn

Ugodna ocena za tričetrletne rezultate poslovanja in potek sanacije

Člani NS SŽ so 25. novembra na Ravnah obravnavali poročilo o poslovanju družb Slovenskih železarn v prvih devetih mesecih letošnjega leta.

Kot je na novinarski konferenci povedal njegov predsednik **Edvard Svetlik**, je NS poslovne rezultate ugodno ocenil, ugotovil, da so njihovi trendi pozitivni in v skladu s sanacijskim programom, čeprav so bili letošnji pogoji poslovanja zaradi svetovne recesije izjemno slabi. Posebej je izpostavil uspehe prestrukturiranja v Metalu, ki je našel tržne niše, uvaja visoko zahtevne tehnologije in izvažata zelo kvalitetna jekla na zahtevna tržišča.

Slovenske železarne so v prvih devetih mesecih tega leta proizvedle 247.616 ton odlitega jekla ali za 1,2 odst. več kot v enakem obdobju lani, rezultate njihovega poslovanja pa je predstavil predsednik uprave SŽ **dr. Matic Tasič**.

Dobiček iz poslovanja proizvodnih družb znaša 358 mio SIT, kar je odstotek kosmatega donosa.

Čista izguba proizvodnih družb, ki po odprodaji Jekla Štore zaposlujejo še okoli 5700 zaposlenih, znaša 584 mio SIT. Če ne bi upoštevali negativnega

revalorizacijskega izida v višini 563 mio SIT, bi se ta izguba zmanjšala na 21 mio SIT. To pa je za 417 mio SIT ali za 49 odst. manj, kot je predvideno v sanacijskem programu.

Aktivne družbe so izkazale v poslovnem delu bilanc 214 mio SIT dobička. K njihovi čisti izgubi v višini 617 mio SIT pa so največ prispevali negativni revalorizacijski izid, ki znaša 667 mio SIT, in visoki

stroški financiranja. Če revalorizacijskega izida ne bi upoštevali, bi imele aktivne družbe že 50 mio SIT dobička.

Največjo izgubo ima jeseniški Acroni (580 mio SIT), medtem ko Metal posluje pozitivno (90 mio SIT dobička). Izgubo sta pridelala tudi STO Ravne (17 mio SIT), za katerega zdaj pripravljajo projekt "reševanja", in njegovo hčerinsko podjetje Oprema (24 mio SIT). Dobiček so ustvarili v Nožih (5 mio SIT) in v Armaturah (4 mio SIT). Ostale proizvodne družbe so imele 53 mio SIT izgube.

Dr. Matic Tasič je še poudaril, da so letošnji rezultati bistveno boljši od lanskih, ko so imele proizvodne družbe (brez Jekla Štore) še 1,2 milijarde SIT izgube. Uspešnost Slovenskih železarn pa ovira predvsem recesija na svetovnih trgih (to je najhujša kriza v metalurgiji v zadnjih 50 letih), visoke nabavne in nizke prodajne cene, v prvem polletju pa tudi visoka cena električne energije, ki jo je vlada RS potem začasno znižala na 5,5 SIT/KWh.

Po predvidevanjih naj bi aktivne družbe poslovno leto zaključile s 615 mio SIT izgube, vendar bodo rezultati zaradi nekoliko izboljšanih tržnih razmer, notranjih ukrepov in nižje cene električne energije še ugodnejši, boljši celo od zastavljenega sanacijskega programa. Prihodnje leto pa bodo Slovenske železarne poslovale pozitivno, je napovedal dr. Tasič.

Optimistične napovedi pa lahko ogrozi nerazrešen problem obresti za obveznice Slovenskih železarn.

**Z novinarske konference:
Irena Peterlin, svetovalka uprave SŽ – odgovorna tudi za stike z javnostjo, Edvard Svetlik, predsednik nadzornega sveta SŽ, in dr. Matic Tasič, predsednik uprave SŽ**

Le-te naj bi – tako je predvideno v sanacijskem programu – do leta 2002 plačevala država, a tega ni storila. Tako so Slovenske železarne same plačale obresti za leto 1999 v višini 20 mio DEM. V Slovenskih železarnah pričakujejo hiter razplet problema. V nasprotnem primeru bo ogrožen celoten sanacijski program.

A. Č.

Certifikat kakovosti ISO 9001 tudi za Styrio Vzmeti

Družini podjetij, ki že imajo certifikat kakovosti po standardu ISO 9001 (Bureau Veritas ga je v 60 državah podelil že 20.000 podjetjem), se je 5. novembra pridružila tudi ravenska Styria Vzmeti. Peter Klučar iz ljubljanske podružnice BVQI je v restavraciji Korošica direktorju Dušanu Strmčniku na krajši slovesnosti podelil certifikat (odobren je bil sicer že v začetku septembra); to pa je bila tudi priložnost za srečanje s slovenskimi poslovnimi partnerji (ki so si pred tem ogledali proizvodnjo) in za predstavitev podjetja širši javnosti.

Direktorju Dušanu Strmčniku (desno) je certifikat kakovosti ISO 9001 izročil Peter Klučar iz BVQI iz Ljubljane

OD VZMETARNE DO STYRIE VZMETI

V Jeklarni na Ravnah so vzmeti začeli izdelovati že leta 1927. Proizvodnja je v velike težave zašla leta 1990 po izgubi t. i. jugoslovanskega trga in si ni opomogla, zato so odgovorni resno razmišljali o njeni ukinitvi. Do preobrata v poslovanju je prišlo septembra 1997, ko je obrat Vzmetarno prevzelo podjetje Styria Judenburg in ustanovilo podjetje Vzmeti Ravne, d. o. o., ki je bilo v njegovi (avstrijski) lasti. Od začetka letošnjega novembra nosi podjetje novo ime: Styria Vzmeti, d. o. o.

Kot je povedal direktor Strmčnik, je Styria Vzmeti del mednarodnega podjetja; sedež holdinga Styria je od letošnjega julija v Franciji, proizvodni obrati pa so še v Franciji, Nemčiji in Avstriji. (Prva beseda v imenu teh podjetij je prepoznavna – Styria.)

Večinski lastnik podjetja je Ventana (86 odst.), preostali delež pa pripada Ascometalu.

RAST PROIZVODNJE IN PRODAJE

"Medtem ko so leta 1996 na Ravnah izdelali in prodali 800 ton vzmeti, smo v novem podjetju Vzmeti Ravne v zadnjih štirih mesecih leta 1997 izdelali več vzmeti kot prej v osmih mesecih. Naslednje leto je proizvodnja znašala že 4600 ton, v prvih devetih mesecih letošnjega leta pa 5500 ton. Predvidevamo, da bomo letos izdelali in prodali 7000 ton vzmeti," je razložil Dušan Strmčnik.

Zanimiva je tudi rast količinske proizvodnje po

mesecih: septembra 1997. leta je bila npr. le 237 ton, najvišja pa letošnjega marca, ko je dosegla 746 ton, zdaj se giblje okrog 600 ton.

Najpomembnejši kupec postaja Renault, ki kupuje klasične vzmeti; prihodnje leto bo odkupil kar 40 odst. ravenske proizvodnje (letos okoli 26 odst.). Problem pa so zamude pri dobavah kupcem (izjema je v zadnjih mesecih Renault) – konec septembra se je zaostankov "nabralo" za 86 ton.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

"Prihodnje leto nameravamo izdelati in prodati 7600 ton vzmeti v vrednosti 8 milijonov evrov ali 16 milijonov mark," je napovedal prvi mož Styrie Vzmeti.

Po Strmčnikovih besedah bo sedanje število zaposlenih zadoščalo za uresničitev ciljev (leta 1997 jih je bilo 60, zdaj jih je 126, letna realizacija na zaposlenega pa zdaj znaša 100.000 DEM). Produktivnost naj bi se nekoliko povečala (64,8 tone letno na zaposlenega).

Za investicije bodo prihodnje leto namenili pol milijona evrov.

OSKRBA Z ENERGIJO V OKTOBRU

V oktobru sta bili dobava primarnih energentov in oskrba porabnikov s sekundarnimi energenti nemoteni.

Planirana in dejanska poraba zemeljskega plina sta bili naslednji:

Skupna poraba zemeljskega plina je bila za 4 odst. manjša od planirane porabe.

Poleg oskrbe porabnikov z energenti smo zbrali od železarskih družb 14 m³ in od zunanjih dobaviteljev 0,2 m³ odpadnih emulzij ali skupno 14,2 m³.

Za sežig smo skupno zbrali 10 m³ odpadnega olja, in sicer 2,4 m³ od železarskih družb in 4,6 m³ od zunanjih dobaviteljev ter 3 m³ s cepljenjem emulzij.

DRUGA VEČJA DELA

- V zagon smo dali sistem daljinskega ogrevanja mesta Ravne in železarne Ravne.

- Vgradili smo nove toplotne merilnike za vse veje v mestu in v železarni.

- V zaključni fazi je izvedba remonta na prvem vročevodnem kotlu.

- V hali Nožev smo opravili servis na napravah v toplotni postaji in očistili kaloriferje.

- Izvajali smo instalacijska dela na toplovodu za komunalno podjetje LOG.

DRUŽBA	PLAN PORABE (Sm ³)	PORABA (Sm ³)	INDEKS (%)
ENERGETIKA Ravne, d. o. o.	1.307.130	1.393.721	106,6
SŽ METAL Ravne, d. o. o.	2.410.300	2.192.929	91,0
SŽ STO Ravne, d. o. o.	63.040	54.455	86,4
SŽ ARMATURE MUTA Ravne, d. o. o.	34.800	19.692	56,6
SKUPAJ	3.815.270	3.660.797	96,0

Za zunanje naročnike smo izvedli več servisnih in montažnih del na plinskih in oljnih pečeh.

V začetku oktobra smo dali v pogon kogeneracijski postroj, opravljeno je bilo testno obratovanje, izvedene meritve tehničnih parametrov in ekološke meritve (hrup, emisije). 21. oktobra, po opravljenem tehničnem pregledu, se je začelo komercialno obratovanje, ki bo zagotavljalo redno proizvodnjo toplotne in električne energije v sezoni 1999/2000.

Miran Fužir

CERTIFIKAT – JAMSTVO ZA DOBRO DELO TUDI V PRIHODNJE

Peter Klučar je dejal, da pridobi podjetje z uvedbo sistema kakovosti po standardu ISO 9001 pregleden sistem vodenja, uredi pristojnosti in odgovornosti zaposlenih, vzpostavi dobre odnose s kupci, z dobavitelji, definira tehnične parametre proizvodnje itd. V vseh podjetjih, kjer se ravnajo po tem sistemu, so dosegli boljše rezultate poslovanja.

"Delo na področju kakovosti je podobno veslanju proti toku; ko se ustavimo, nas tok nese nazaj," je zaključil Klučar in kolektivu ter vodstvu podjetja izrekel čestitke za pridobljeni certifikat.

A. Č.

INTERVENCije PGE GASILSKEGA ZAVODA RAVNE V NOVEMBRU

11. 11. 1999 ob 8.15 sta se v Livarni (Priprava peska) ob plamenskem rezanju vneli maščoba na ležajih in gumirana obloga tekočega traku. Požar so poklicni gasilci II. izmene pogasili z ročnimi gasilniki, mesto požara pa ohlajevali z vodo.

12. 11. 1999 je ob 19.10 zagorel odpadni material ob novogradnji v Obrtni coni Dobja vas. Požar so pogasili poklicni gasilci II. izmene z vodno prho in preprečili njegovo širitev na objekt.

24. 11. 1999 je ob 11. uri izbruhnil požar na kalilnem bazenu kontinuirne peči. Delavci so aktivirali samodejno gasilno baterijo, poklicni gasilci pa so požar ukrotili z zračno peno, s katero so zalili tudi bazen in ohladili kalilni most nad njim.

Za družbe na območju železarne je bilo opravljenih 9 prevozov z reševalnim vozilom, 5 zaradi poškodb in 4 zaradi nenadnih obolenj.

Drugod je enota posredovala:

8. 11. 1999 pri prometni nesreči, v kateri sta bila soudeležena osebni avtomobil in avtobus v križišču pred železarno;

16. 11. 1999 pri hudi prometni nesreči na Poljani;

17. 11. 1999 pri odstranjevanju cestne ovire (podrto drevje) na glavni cesti in pri odstranjevanju vozila, ki je bilo zaradi te ovire udeleženo v prometni nesreči;

21. 11. 1999 ob požaru drvarnice v Stari ulici pri cerkvi sv. Egidija na Ravnah.

Gasilski zavod Ravne
Direktor:
Branko Čas, univ. dipl. inž.

KULTURNA KRONIKA

● V okviru VII. čezmejnega kulturnega projekta je v sodelovanju med Galerijo Falke iz Libuž pri Pliberku in Koroškimi muzejem Ravne na Koroškem nastala razstava o retrospektivnem pregledu dela Marka Pogačnika v letih od 1962 do 1994. V Likovnem salonu so jo odprli 6. 11. Isti dan so v Galeriji Falke odprli razstavo o umetniku Čezmejni litopunktorni projekt.

● Z ravenske OŠ Juričevega Drejčka poročajo, da so ob dnevu varčevanja pripravili razstavo denarja v šolski knjižnici. Na ogled so bili kovanci in bankovci iz različnih držav. Denar iz zbirke Timoteja Kolarja so si poleg učencev in učiteljev ogledali tudi člani sveta staršev.

V tem šolskem letu praznuje šola 40-letnico delovanja. Ob jubileju so njeni učenci pripravili razstavo likovnih izdelkov na temo jesen. Razstava je gostovala že v mestni hiši na Ravnah in v občinskih prostorih v Mežici, postavljena pa bo še v Črni, na Prevaljah in v Dravogradu.

● V Strojnski Reki že 11. leto deluje mešani pevski zbor, vseskozi pod vodstvom Marijana Gerdeja. 13. 11. se je zbor na slovesnosti v Mladinskem domu poimenoval po Ludviku Viterniku (1888–1973). Ob tej priložnosti je izšla tudi knjižica o Prosenovem gospodu, iz katere delno povzemamo utemeljitev za poimenovanje:

"Ludvik Viternik je bil pred 111 leti rojen v kraju, kjer zbor deluje. Njegova rojstna domačija je Prosenovo na Stražišču.

Duhovnik in učitelj Ludvik Viternik je bil glasbenik in skladatelj. Veliko del, ki jih odlikuje melodično krepak in jasen, a preprosto tonalen slog z začetnimi elementi romantike, je napisal prav za pevske zборе."

Viternikova skladba Slovenska domovina je odslej zborova himna.

● 1. predstava lutkovnega abonmaja v sezoni 1999/2000 je bila 18. in 19. 11. – prvi dan so člani Lutkovnega gledališča Maribor igrice Pekarna Miš maš zaigrali malčkom iz Črne in Mežice, naslednji dan pa še otrokom s Prevalj in z Raven.

● V okviru glasbenega abonmaja je 20. 11. v Glasbenem domu Ravne nastopila zagrebška skupina Divas.

● Ob mednarodnem dnevu invalidov je bila 27. 11. na Prevaljah regijska proslava, na kateri so

sodelovali Koroški kvintet Prevalje, MePZ DU Prevalje in Harmonikarski orkester KD Prežihov Voranc Ravne na Koroškem.

● Sušnikovi dnevi '99 so bili v znamenju stoletnice rojstva Ožbeja Lodranta, stoletnice propada železarne na Prevaljah in osemdesetletnice prihoda Mohorjeve družbe. Potekali so od 26. do 28. 11.

V parku na Prevaljah so postavili doprsni kip dr. Franca Sušnika, v Družbenem domu so odprli razstavo Društva koroških likovnikov ter pripravili akademijo Slomšek in naš mladi rod. Kulturno-umetniške skupine iz občine so zaigrale dramatiziran prikaz zgodovine prevaljske železarne Sporočilo ugaslega plavža, sklepna prireditev pa je bil koncert komornega zbora Ave iz Ljubljane. KD Mohorjan je tudi izdalo in založilo knjigo Ožbeja Lodranta Moj življenjski roman.

Zbrala: A. Č.

MePZ Strojnska Reka od 13. novembra nosi ime po Ludviku Viterniku.

(Foto: Adela Simon)

ZAHVALA MUZEALCEV METALU

Skupnost muzejev Slovenije in Slovensko muzejsko društvo sta na pobudo Koroškega muzeja Ravne na Koroškem ravenskemu Metalu izrekla zahvalo "za pomoč in podporo pri uresničevanju muzejskih projektov v letu 1999".

Zahvalno listino so podelili na slovesnosti, ki je bila 3. decembra na Ptujju.

A. Č.

ŠPORT

NOGOMET

V 1. slovenski ligi so jesenski del prvenstva sklenili 1. decembra s tekmama: Maribor : Korotan in SCT Olimpija : Mura. Odigranih je bilo 16 krogov, prvenstvo pa se bo nadaljevalo 27. februarja. Na vrhu bodo po pričakovanih prezimili nogometaši Maribora Pivovarne Laško. Koroška prvotigaša Korotan in Dravograd sta izpolnila cilje z uvrstitvijo na 6. oz. 9. mesto. Oba imata precejšnje prednost pred Beltinčani in Rušani, ki so najresnejši kandidati za izpad iz lige.

ODBOJKA

Po prvem delu državnega prvenstva odbojkarjev so bili Ravenčani uvrščeni na 3. mesto z dvema točkama manj od vodilnih Mariborčanov. Sedemkrat so varovanci trenerja Bariča zmagali, toda proti Kamniku in Stavbarju le s 3:2, tako da so osvojili samo po dve točki. V vseh ostalih tekmah so si z zmago priigrali po tri točke, razen v srečanjih proti Salonitu Anhovo (0:3) v gosteh in doma proti Bledu, ko so presenetljivo izgubili s 3:0. Letos so odbojkarji Fužinarja GOK IGEM odigrali še prvenstveni tekmi z Granitom iz Slovenske Bistrice doma in v Kamniku.

KEGLJANJE

Kegljači Elektrame Dravograd bodo v spomladanskem delu prvenstva zagotovo bili bitko za obstanek v 1. A državni ligi. Po prvem delu so sicer uvrščeni na 7. mesto med desetimi ekipami, toda odločilna bosta dvoboja na Jesenicah in doma s Celjem in z Gorico Tekstino.

V drugi ligi po jesenskem delu prvenstva premočno vodijo kegljači Korotana, ki so najresnejši kandidati za uvrstitev v 1. B državno ligo. Za drugo mesto na lestvici se bodo potegovali tudi Slovenjgradčani skupaj s Trboveljčani in Hrastničani, medtem ko bodo kegljači Fužinarja le težko obdržali status drugoligaša.

PLAVANJE

Fužinarjevi plavalci in plavalke so nastopili na nekaterih kakovostnih mitingih doma in na tujem. Tako so 6. in 7. novembra sodelovali na mednarodnem mitingu v Grazu. Med 400 nastopajočimi iz šestih držav se je med mladinkami izkazala Tanja Kumprej z enim prvim in dvema drugima mestoma, medtem ko je bila na 50 m delfin druga med članicami. V kadetski konkurenci je Simon Strmšek osvojil 1. in 2. mesto, Rok Oto in Aljaž Borko pa po eno 1. in 3. mesto. Sočasno so na mitingu v madžarskem Zalegerszegu nastopili dečki in kadeti Fužinarja. Damir Dugonjič je bil enkrat prvi in dvakrat drugi med dečki, Anja Borko pa druga med kadetinjami. Mešana štafeta dečkov in deklic Fužinarja je bila šesta.

Teden dni pozneje, na tridnevem mitingu v Zagrebu, je Kumprejeva osvojila štiri prva mesta in prejela posebno nagrado za najboljšo plavalco v

BORKO TRETJI NA SP V NEMČIJI

21-letni Ravenčan Jaroš Borko se že sedem let aktivno ukvarja z body buildingom. Bil je že dvakratni evropski mladinski prvak, toda njegov cilj je bil nastop na največjem svetovnem tekmovanju, na prvenstvu za naslov Mr. Univerzum. Ta želja se mu je letos v novembru uresničila. Zahvaljujoč sponzorjem in donatorjem je sodeloval na uglednem tekmovanju v Meeranu v Nemčiji. Prvenstva se je udeležilo okoli 200 tekmovalcev iz 20 držav, največ iz južne Afrike, ZDA, Italije in Nemčije. Mladi Ravenčan je bil uspešen, saj je osvojil 3. mesto v kategoriji juniors, to je do 22. leta starosti.

mladinski konkurenci. Med kadeti je bil Robi Marin drugi v hrbtnem plavanju, Rok Oto pa je med dečki enkrat zmagal in osvojil še dve tretji mesti.

Na močnem mednarodnem mitingu za pokal mesta Celje, 20. in 21. novembra, se je med 200 plavalci in plavalkami znova odlikovala Ravenčanka Tanja Kumprej. V absolutni kategoriji članic je bila tretja v disciplini 200 m delfin. V konkurenci dečkov in deklic je Fužinarjev plavalec Aljaž Borko osvojil dve drugi mesti v delfinovem slogu, njegova sestra Anja pa je bila prva na 100 m hrbtno in druga na 200 m delfin. Tudi Simon Strmšek je dvakrat stal na zmagovalnih stopničkah (2. in 3. mesto v prsnem plavanju).

Zadnji novembrski nastop plavalcev (pod vodstvom trenerja Gorazda Podržavnika) je bil na memorialu Špele Rebolj v Kranju. Med kar 400 tekmovalci iz osmih držav sta med dečki osvojila drugi mesti Strmšek in Borko, med mlajšimi dečki pa je zabeležil odlična nastopa Dugonjič (2. in 3. mesto v šprintu).

ALPSKO SMUČANJE

Smučarja iz Črne Mitja Kunc in Tina Maze sta uspešno začela serijo letošnjih tekmovanj na smučiščih v ZDA v Coloradu. Mitja se je na dveh uvodnih vceslalomih za svetovni pokal od slovenskih smučarjev najbolj izkazal, saj si je prislužil 12. in 15. mesto. Mazejeva je letos prvič štartala med elitnimi smučarkami

svetovnega "belega cirkusa". V smučarskem središču Copper Mountain se v VSL z visoko startno številko 66 ni uspela prebiti v drugo vožnjo, zato pa se je izkazala v dveh tekmah za celinski pokal Nor - Am v Breckenriedgeu v ZDA, kjer je bila v VSL enkrat odlična druga za Italijanko Putzerjevo (8. Alenka Dovžan) in enkrat deveta (4. Dovžan). Tudi Mitja Kunc se je odlikoval na drugem slalomu turneje za pokal Nor - Am, saj je bil drugi za Švicarjem Plaschjem.

KARATE

Tekmovalci TKK Ravne so 7. novembra nastopili na desetem pokalnem tekmovanju v Zgoniku pri Trstu in dosegli med okoli 300 karateisti vseh starosti iz Italije, Hrvaške, Avstrije in Slovenije naslednje uvrstitve v katah: Med dečki in deklicami do 9 let je zmagal Goran Cvijetinovič, drugi mesti pa sta osvojili Senta Breznik in Sladžana Marjanovič. Med dečki do 11 let je bil drugi Dejan Mesarec. V skupini od 12 do 14 let je bil 3. Samo Vrhnjak, 4. Samo Korošec in 5. Bojan Petrič. Med kadeti je bil Jani Krebs tretji, Klavdija Kralj četrta in Vesna Borovnik peta. Med člani je Miran Jelenko osvojil 5. mesto. Mesarec je nastopil tudi v kategoriji zelenih in modrih pasov v disciplini borbe in zmagal med dečki do 11 let.

ŠPORTNI PLES

Na državnem prvenstvu v standardnih plesih, 27. novembra v Ajdovščini, kjer se je pomerilo 90 parov, so izjemne uspehe zabeležili koroški tekmovalci. Naslov državnega prvaka so osvojili: med starejšimi mladinci Matic in Lena Pavlinič iz Kotelj, sicer člana PK Urška Ljubljana, ter med mlajšimi mladinci Prevalčana Nal Vute in Špela Blatnik (Fredri Ljubljana). Ravenčana Janko Firšt in Ines Kogal (Fredri) sta bila peta.

Ivo Mlakar

ALPINISTIČNA ŠOLA

Alpinistični klub Ravne na Koroškem organizira začetno alpinistično in plezalno šolo. Predavanja so vsak petek ob 18. uri v sobi alpinističnega kluba v kletnih prostorih na Trgu svobode 17 – pozneje bodo sledili tudi treningi. Prijavijo se lahko vsi, ki imajo veselje do plezanja in hoje v gore.

S. M.

DECEMBRA TUDI ZA KOROŠČE KARTICA ZDRAVSTVENEGA ZAVAROVANJA

Zavod za zdravstveno zavarovanje (v nadaljevanju Zavod) EO Ravne na Koroškem je 1. 12. 1999 začel distribucijo kartic zdravstvenega zavarovanja.

Več kot eno leto je že minilo od takrat, ko so prebivalci posavske regije prejeli ta dokument, ki zamenjuje zdravstveno izkaznico. V letošnjem septembru pa je Upravni odbor Zavoda sprejel sklep o dinamiki uvedbe kartice, po katerem so jo prebivalci dolenske regije začeli prejemati v oktobru, prebivalci celjske regije so jo prejeli v novembru, od 1. 12. 1999 pa jo prejemamo prebivalci koroške in savinjsko-šaleške regije. Na območju preostale Slovenije pa bo kartica zaporedno po ostalih regijah (prekmurska, mariborska, gorenjska, primorska in ljubljanska regija) uvedena do 30. 6. 2000. Do tega datuma, vendar najkasneje do 30. 9. 2000, se v sistemu obveznega zdravstvenega zavarovanja lahko sočasno uporabljata kartica zdravstvenega zavarovanja in zdravstvena izkaznica.

V naši regiji bomo po pošti kot vrednostno pismo poslali okrog 135.800 kartic. Prvi jo bodo prejeli prebivalci, kjer je sedež OE Ravne na Koroškem, njim pa bodo sledili prebivalci izpostave Radlje ob Dravi, Slovenj Gradca, Mozirja in decembra ter januarja prebivalci izpostave v Velenju. Kartici bosta priložena izpis vseh podatkov, ki se nahajajo v njenem čipu, in zloženka z vsemi potrebnimi informacijami o kartici in rokovanju z njo. Zavarovanci bodo lahko podatke natančno pregledali ter sporočili morebitne nepravilnosti na najbližjo izpostavo Zavoda ali na odprti telefon št. 080-1006, kjer bomo na razpolago med 7. in 17. uro vsak delovni dan. Za pojasnila in urejanje morebitnih zapletov v zvezi s kartico lahko kadarkoli med 7. in 18. uro pokličete tudi službo za poslovanje s kartico na telefon: 061/17 21 466.

Vse kartice bodo ob prejemu potrjene. Za naprej pa velja pravilo, da si morajo upokojenci in otroci do 18. leta starosti potrjevati kartice sami na samopostrežnih terminalih enkrat letno, vsi ostali pa vsake 3 mesece. Samopostrežni terminali so v naši regiji že postavljeni v: Splošni bolnišnici Slovenj Gradec, zdravstvenih domovih Slovenj Gradec, Dravograd, Ravne na Koroškem, Velenje in Radlje ob Dravi, Zgornjesavinjskem zdravstvenem domu Mozirje ter v zdravstvenih postajah v Šoštanj, Šmartnem ob Paki, Mislinji, Nazarjih, Vuzenici, na Prevaljah, v Mežici in v Lučah.

Ob vsakem terminalu bo postavljen plakat s seznamom terminalov v naši regiji in z navodili za rokovanje z njim. Terminali bodo na razpolago vse dni v tednu med 6. in 22. uro. Kartice bo možno potrjevati tudi pri referentih na vseh enotah in izpostavah Zavoda.

Kartica prinaša kar nekaj novosti, tako v zdravstvene ordinacije kot tudi v lekame. Uporabljali jo bomo tudi v lekarnah, ko bomo dvigovali zdravila na recept. Kartica bo lekarniškem osebju olajšala vnos administrativnih podatkov z glave recepta, farmacevti pa si želijo, da bi ji čimprej dodali tudi funkcijo elektronskega recepta. Na kartico bo postopno prek samopostrežnih terminalov mogoče vnesti tudi podatke o prostovoljnem zdravstvenem zavarovanju pri Adriaticu.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije
Območna enota Ravne na Koroškem
Direktor Adi Cigler, univ. dipl. prav.

KADROVSKA GIBANJA V OKTOBRU

Konec oktobra je v ravenskem delu koncema Slovenske železame delalo 3.022 zaposlenih, v zasebnih podjetjih (in v javnem zavodu), ki so nastala iz Železame Ravne in so vključena v to rubriko, je bilo zaposlenih 454 ljudi.

DRUŽBA ŠTEVILO ZAPOSLENIH

METAL	1.124
STO	838
NOŽI	187
ARMATURE MUTA	358
OPREMA	158
LOGISTIČNI CENTER	155
ENERGETIKA	108
STAN. PODJETJE	19
ZIP CENTER	75
STYRIA VZMETI	126
TRANSKOR	50
TK RAVNE	8
VOGARD	76
SERPA	124
GASILSKI ZAVOD	16
EUREST	54

FLUKTUACIJA

Sklenitve delovnega razmerja

V železarskih družbah so oktobra našli 4 sklenitve delovnega razmerja: v Armaturah in Logističnem centru so zaposlili po 1 delavca za določen čas, v STO pa so 1 iskalcu omogočili zaposlitev za nedoločen čas, v Nožih imajo odslej novega pripravnika.

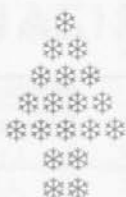
V drugih družbah je do sprememb prišlo v podjetju Styria Vzmeti (za določen čas so zaposlili 6 delavcev in 1 delavko) ter v Vogardu (za določen čas je delo dobila 1 čistilka).

Prekinitve delovnega razmerja

V ravenskem delu koncema so oktobra obravnavali 8 prekinitve delovnega razmerja: v STO sta se 2 delavca upokojila, 1 pa je poteklo delovno razmerje za določen čas, iz Opreme je odšel 1 delavec sporazumno, 2 sodelavca sta zapustila Nože (prvi zaradi invalidske upokojitve, drugi zaradi poteka zaposlitve za določen čas), iz Logističnega centra pa poročajo o 2 upokojitvah.

Kar zadeva druge družbe, so le v Transkorju zabeležili 1 upokojitev.

Po podatkih IC Smeri, d. o. o. in kadrovskega oddelka podjetij povzela A. Č.

Vesel božič in srečno novo leto vam želi uredništvo

NAGRADNA KRIŽANKA ŠT. 52

Nagradna križanka št. 51 – REŠITEV

VODORAVNO: JABOLKA, KOMA, ALIANS, AMOR, KIKS, ROMANA, ABA, JO, SENIK, CIRKUS, AL, AOSTA, ALOR, KALK, RL, IRA, OLE, DOBERMAN, RAN, IGALO, TI, ANKARA, AKRON, LIANA, SADRA.

Žreb je določil, da nagrade ASK Fužinar Ravne (celodnevne karte za smučanje na Poseki) dobijo: ■ ZALA OTO, Podkraj 3, Ravne na Koroškem ■ MATJAŽ VIVOD, SŽ STO Ravne, d. o. o. ■ SREČKO VUŠNIK, SŽ STO Ravne, d. o. o.

Nagradna križanka št. 52: Rešitev križanke in svoje podatke pošljite (po interni pošti) do vključno **3. 1. 2000** na naslov: **FUŽINAR RAVNE, d. o. o., Uredništvo Informativnega fužinarja, Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem.** Zaradi znižane naklade glasila sprejemamo tudi rešitve fotokopirane križanke. Rešitev križanke in imena nagrajencev bomo objavili v prihodnji številki.

V uredništvu si prizadevamo, da za reševalce križanke priskrbimo raznovrstne nagrade – tokratne so glasbene. Trije "izžrebanci" bodo prejeli vstopnice za koncert komornega tria v sestavi: Cveto Kobal (flavta), Norina Radovan (sopran) in Mojca Zlobko (harfa), ki bo 15. januarja 2000 ob 19. uri v Glasbenem domu Ravne. Koncert je del glasbenega abonmaja v sezoni 1999/2000, organizirala pa sta ga Pihalni orkester železarjev Ravne in Glasbena šola Ravne na Koroškem.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tašče, babice in prababice **MARIJE BAUER** se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste z nami sočustvovali, izrazili besede sožalja in nas tolažili v bolečini.

Hvala zdravstvenemu osebju, g. župniku, g. Primožiču, godbenikom in pevcem ter sodelavcem OE Stroji za pomoč.

Še enkrat hvala vsem, ki ste jo spremljali na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Izdaja: Fužinar Ravne, d. o. o., Koroška cesta 14, Ravne na Koroškem. **Uredništvo:** glavna in odgovorna urednica mag. Andreja Čibron-Kodrin, tehnična urednica Jelka Jamšek. **Lektoriranje:** Miran Kodrin, prof. **Objavljene fotografije** so prispevali uredništvo, Adela Simon, Ivo Mlakar in Tomo Jeseničnik. **Tel.:** 0602 21-131, urednica 6305, tajništvo 6753. **Tisk:** ZIP center, d. o. o., Koroška 14, Ravne na Koroškem. Glasilo je obdavčeno z 8-odstotnim DDV.

NAGRADNA KRIŽANKA

VP 261/1999 c

070.489(497.4 Ravne na Koroškem)

3005027

COBISS ◉

SREČNO NOVO LETO	POD	KRAJ PRI BOKI KOTORSKI	IVAN KRAJ				
GLAVNI ŠTEVNIK							
GEOMETRIJSKI POJEM				NAPLAČILO SMUČAR SREDIŠČE ŠVEDSKE	A		
VRHUNSKI ŠPORTNIK				OTOK V M. SUNDIHM 8 IN 11. ČRKA	L		
BREZALKO-HOLNA PIJAČA	JUŽNO SADJE	AZIJSKO DREVO			U		
→	G				M		

IKO	SLOVENSKI PREVAJALEC ANTON	PREDNJI DEL GLAVE	PREDLOG ZASTARELO IME ZA OVCO	↓		I	TV VODITELJ ŽNIDARŠIČ	EDINA HČI				
MAKEDONSKA SKUPŠČINA						N						
REKA NA POLJSKEM, PRITOK WARTIE					KLJUČ (LAT.)	K						
SLOVENSKI PISATELJ STANKO					OSEBNI ZAIMEK NAVADA, ZNAČAJ	O						
NAJVEČJI KRAJ V MEŽIŠKI DOLINI					ANDREJ NAHTIGAL REDKO ŽENSKO IME							
EDO ZALOKAR			ŽULJ ZAPOR						KAZALNI ZAIMEK	STANE NERAD SLOVENSKI NOGOMETAS (BRANE)	↓	↓
⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗ ⊗⊗⊗	GLAVNO MESTO NORVEŠKE	REKA V ANGLIJI ŽABJA NOGA					NAJMANIŠI DELCI RT V VEGETSKEM MORJU					
MAJHEN OKRAS						K	ROKODELSTVO KRAJ PRI POREČU					
ZMRZEL SNEG					ČEBELJA TVORBA FILMSKI VESOLJČEK	A			ZDRAVILO IZRAZ PRI KARTANJU			
IZRASTKI NA GLAVI					LESENA HIŠA	B						
ZBOR OSMIH PEVCEV					VRSTA AZIJSKE PALME	A						

IME IN PRIIMEK.....

PODJETJE OZ. NASLOV: